

Skats arheoloģiskās izpētes laukumā pie Rīgas pils. Foto: Poljina Korolova

Zeme atvērās un atklāja kultūrslāni

Rīgas pils apkārtnes uzlabojumu gaitā atrastas jauno laiku sadzīves liecības un atklāts līdz šim nepētīts kultūrslānis

2–3

Gleznu izstādes, Brīvsestdiena, ekskursijas ar kāpšanu skatu tornī Dauderos, pasākumi maija svētku priekšvakarā Tautas frontes muzejā

7–9

Muzeja jaunieguvumu klāstā izceļas koša tunēziskā tamborējuma sega un virkne vimpļu

12–13

Ko aprīlī piedāvāsim Rīgas pilī? Top nodarbību telpa, audiogidā jau 5 valodas, ekskursijas pieaugušajiem, nodarbības bērniem, jauna trauku sērija

4–6

Darbs pie jaunajām ekspozīcijām turpinās: eksponēšanai gatavo unikālus priekšmetus, filmē un fotografē radošo amatnieku prasmes

9–10

Skolotāju infodiena, muzejnieku dalība semināros, ekskursijas dažādu jomu speciālistu vadībā, nodarbības un citi februāra un marta notikumi īsumā

14–18

← Lietus ūdens infiltrācijas laukuma A profils, kurā redzami vairāki krastmalā pie Horna bastiona aizsargsienas sabērtie slāņi. Foto: Vitolds Muižnieks

← Pie Horna bastiona balustrādes stūra atklātās nocietinājuma sienas (kurtīnes) turpinājums Daugavas gātes ietves virzienā. Foto: Vitolds Muižnieks

↑ Lietus ūdens infiltrācijas vieta Pils laukumā zaļajā zonā. Foto: Vitolds Muižnieks

← Lietus ūdens infiltrācijas laukuma D daļa 11. novembra krastmalā. Foto: Vitolds Muižnieks

Arheoloģiskās izpētes darbi pie Rīgas pils

Kopš šā gada februāra Rīgas pils apkārtnē notiek arheoloģiskās izpētes darbi, kas tiek veikti saistībā ar lietus ūdens novadīšanas sistēmas izbūvi. Tomēr, veicot arheoloģisko uzraudzību būvdarbu zonā, tika konstatēts, ka zemes rakšanas darbus nepieciešams apturēt, lai veiktu tālāku izpēti.

Arheoloģiskās izpētes darbi norit Daugavas gātē un Pils laukumā. Zemes darbi tika uzsākti 11. novembra krastmalā, lietus ūdens infiltrācijas laukuma izbūves vietā, blakus Horna bastiona sienai. Aptuveni 6 x 7 metru lielā platībā un 2,7 metru dziļumā atklāti vairāki smilšu un būvgružu slāņi, kas sabērti 18. un 19. gs. gaitā, nostiprinot krastmalu. Tie saturēja jauno laiku sadzīves liecības – keramiku, stikla pudeļu lauskas, pogas, pīpju kātus, vairākas monētas un svina lodes. Tranšējas posmā gar Daugavas gāti, pie Horna bastiona balustrādes stūra, atklāts nocietinājuma sienas (kurtīnes) turpinājums. Tas mūrēts no skaldītiem rozā dolomīta gabaliem, kas izkārtoti gar mūra sānu malām, vidusdaļa pildīta ar akmeņiem kaļķu javā. Sienas biezums sasniedz 1,7 metrus, un dziļumā tā turpinās krietni zem Daugavas līmeņa. Horna bastions ierīkots 17. gadsimta otrajā pusē, bet 18. gadsimtā

tas savienots ar pilsētas nocietinājumiem, veidojot vienotu aizsardzības līniju. Rīgas nocietinājumu sistēma pastāvēja līdz 1857. gadam, kad tika atļauts aizsargsienas noārdīt. Horna bastions kopā ar nocietinājuma sienas posmu tika pārbūvēts 1875. gadā, iegūstot mūsdienās redzamo veidolu.

Pils laukumā zaļajā zonā arheoloģiskā izpēte vēl nekad nav veikta. Viduslaikos šeit atradusies priekšpils teritorija, kas rakstītajos avotos pirmo reizi minēta 1366. gadā. No pilsētas to norobežoja

↓ Koka konstrukcijas attīrīšanas darba aina, strādā LNVM arheoloģes Agnese Čakare un Ilze Mākalniete. Foto: Vitolds Muižnieks

aizsarggrāvis un nocietinājumi. 17. gs. priekšpils daļa iekļauta plašākā nocietinājumu sistēmā, kas nojaukta 18. gs., kad aizbēra arī aizsarggrāvi. Līdz 1780. gadam teritorija bija sadalīta gruntsgabalos ar koka apbūvi. Ierīkojot laukumu pils priekšā, nojaukti 45 nami. Pētītajā laukumā, aptuveni pusotra metra dziļumā zem mūsdienu zemes līmeņa, atklāts neskarts kultūrslānis ar koka konstrukciju paliekām, kas attiecas uz pils laukuma apdzīvotības beigu posmu – 17., 18. gs. Kultūrslānis satur dzīvnieku kaulus, māla un stikla trauku lauskas, baltā māla pīpju fragmentus, kas ir labs šo slāni datējošs materiāls. Tajā atrastas arī zirglietas (iemauktu daļas, piesis, pakavu

↑ Attīrītās koka konstrukcijas fiksācija, zīmē LNVM noformēšanas māksliniece Dzintra Zemīte. Foto: Vitolds Muižnieks

fragmenti) un liecības par militāra rakstura aktivitātēm. Balstoties uz 17. un 18. gadsimta plāniem, izrakumu laukuma vietā atradusies artilērijas novietne, kur, domājams, glabājusies municija. Par to liecina arī atrastās dažāda kalibra čuguna lodes un to fragmenti.

Pētītajā laukumā atklāti arī divi mūra sienu posmi, kas saistāmi ar senāku apbūves periodu. Viens no tiem mūrēts no viduslaikiem raksturīgajiem biežajiem un platajiem sarkanā māla ķieģeļiem, kas kārtoti vienā rindā gar sienas ārmaļu, savukārt iekšpuse aizpildīta ar akmeņiem kaļķu javā. Siena, domājams, noārdīta būvmateriālu iegūšanas nolūkā. Sadrupušie ķieģeļi un klostera tipa dakstiņu fragmenti sabērti blakus sienai, veidojot vairāk nekā pusmetru biezu būvgružu slāni. Otra siena mūrēta no skaldītiem dolomīta blokiem. Abām sienām pagaidām ir atsegta ir tikai viena sānu mala, tādēļ to biezums nav precīzi nosakāms.

Projektu īsteno VAS “Valsts nekustamie īpašumi”, savukārt būvdarbus veic firma SIA “Hagberg”. Arheoloģiskās izpētes darbos iesaistīti LNVM Arheoloģijas un Restaurācijas departamenta darbinieki. Atsegto konstrukciju fiksāciju veic māksliniece Dzintra Zemīte un fotogrāfs Jānis Puķītis, dokumentējot procesu un pagātnes liecības. |

↓ Pētītajā laukumā atrastā lielgabala lode. Foto: Vitolds Muižnieks

Aprīlī tiks atvērti “Izziņas bēniņi”

LNVM nodarbību telpa bērniem un skolēniem “Izziņas bēniņi” Rīgas pilī jau aprīlī gaidīs savus apmeklētājus. Plānots, ka darba dienās tajā notiks nodarbības skolu grupām, un brīvdienās, jau sākot ar piektdienas pēcpusdienu 16.00, tā būs pieejama individuālajiem apmeklētājiem.

Jaunākajai apmeklētāju auditorijai paredzētās izziņas un aktivitāšu telpas radošā komanda ir LNVM Izglītības un komunikācijas departamenta darbinieki un mākslinieki Reinis Suhanovs un Una Grants. Plānojot nodarbību telpu muzeja bēniņos, tās veidotāji vēlējās radīt vietu, kur būtiska loma ir muzeja priekšmetiem, kas ļauj iepazīt Latvijas vēstures ritējumu 12 000 gadu garumā: akmens laikmeta harpūnām, bultām un dzintara rotām, pirmajam telefonam, I Vispārējo dziedāšanas svētku apbalvojumam, 1930. gados ražotam fotoaparātam “Minox”, trimdā un izsūtījumā pabijušām ģimeņu relikvijām, Trešās atmodas plakātiem un radio aparātiem u. c.

“Izziņas bēniņos” informācija ir gūstama skatot, lasot, meklējot atbildes uz jautājumiem, spēlējot galda vai digitālās spēles. Apmeklējuma laikā var praktiski darboties, pētot seno priekšmetu atdarinājumus, albumus, iegriežot ceļojuma ratu, balsojot paust savu viedokli par mūsdienu vērtībām, lūkojoties kaleidoskopā domāt par mūsdienu sasniegumiem.

← Nodarbību telpas sagatavošanas process. Māksliniece Una Grants. Foto: LNVM

← LNVM galvenais mākslinieks Ģirts Boronovskis iekārto izziņas skapi. Foto: LNVM

↑ Ar “Izziņas bēniņiem” tika iepazīstināti skolotāju infodienas dalībnieki. Foto: Jānis Puķītis

↑↓ Skati LNVM nodarbību telpā “Izziņas bēniņi”. Foto: Jānis Puķītis

Vienā no telpas daļām dota iespēja izzināt Rīgas pils vēsturi, pētot ciļņus ar pils nozīmīgākajiem notikumiem, “satiekot” pils iemītniekus un no klučiem pašrocīgi saliekot vareno Rīgas pili.

Nodarbību telpas veidošanā iesaistījušies muzeja krājuma kolekciju glabātāji, ar kuriem kopā tika atlasīti dažādi laikmetus raksturojošie priekšmeti. Par to saglabātības novērtēšanu rūpējās restauratori, nepieciešamības gadījumā tos restaurējot. Par to, lai katrs priekšmets iegultu vitrīnā, gādāja muzeja galvenais mākslinieks Ģirts Boronovskis.

Lai sagatavotu digitālos risinājumus ekrāniem, muzejs atrada lieliskus sadarbības partnerus – izglītības programmas “Startschool” pasniedzējus un studentus. Video veidošanā un audio ierakstīšanā sadarbojās Una Grants, Kaspars Groševs, studija “Mute Studija” un Līga Putniņa. Savukārt aprīkojuma ražošanu un iekārtošanu veica uzņēmums “Balta Trend”.

Nodarbību telpas iekārtojums līdzfinansēts ar Eiropas Savienības atbalstu. Muzejs pateicas arī atbalstītājam – uzņēmumam “Latvijas Finieris”, kas piešķīra materiālus telpas aprīkojumam. |

← Skats ekskursijā Rīgas pilī.
Gide – IKD vadītāja Astrīda Burbicka.
Foto: Jānis Puķītis

↑ Skats baroka mūzikas koncertā
Rīgas pilī. Soliste Lelde Leimane.
Foto: LNVM

← Apmeklētāji pie viena no Rīgas
pils apskates maršruta stendiem.
Foto: Jānis Puķītis

iepazīt Rīgas pils vēsturi, ņemot talkā bērniem veidotu bukletu. Norises laiks: 27. aprīlī 12.00.

Lieldienu priekšvakarā, 17. aprīlī 17.00 pils kapelā tiks atskaņots Džovanni Batistas Pergolēzi darbs “Stabat Mater”, ko izpildīs JVLMA baroka orķestris un solisti Lelde Leimane /soprāns/ un Rūdis Cebulis /soprāns/. Koncerts tiek organizēts sadarbībā ar Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju (biļetes iespējams iegādāties iepriekš).

Jebkurā dienā atnākot uz Rīgas pili, apmeklētājiem ir iespēja to iepazīt empīriski, savā gaitā – gan apskatot divas ekspresizstādes – “Pazaudēts un atrasts” (ar spilgtākajiem atradumiem pils restaurācijas laikā) un “Toreiz un tagad” (ar pils telpu attēliem dažādos laikos), gan veicot pils apskates maršrutu, kas ļauj uzzināt pētnieciskajā darbā iegūtos stāstus. Maršrutu iespējams veikt gan sekojot īpašajiem maršruta stendiem, gan klausoties audiogidu ar dažiem spēles elementiem. Priecājamies, ka līdz šim latviešu un angļu valodā klausāmo Rīgas pils audiogidu papildinājuši tā tulkojumi igauņu, lietuviešu un vācu valodā. Rūpīgā tulkotāju un arī teksta ierunātāju darbā tapušie stāsti papildina šo valodu runātāju iespējas izziņāt Rīgas pils vēsturi. Uzsākts darbs arī pie topošo ekspozīciju audiogidu izstrādes – arī tās būs iespējams izstaigāt, klausoties gida stāstījumu vietnē app.lnvm.lv.

↓ Audiogida reklāma

Kas notiks Rīgas pilī aprīlī?

Aprīlī muzejā Rīgas pilī individuālajiem apmeklētājiem tiks piedāvātas ekskursijas, nodarbības, Lieldienu ieskaņas koncerts. Nodrukāts jauns metiens populārajai “Brunču grāmatai”, un lūkojamies arī uz jauniem izdevumiem.

Pieaugušo auditorijai Rīgas pilī tiks rīkotas piecas ekskursijas: 5. aprīlī 12.00 – LNVM arheologa Jāņa Cigļa vadībā, bet 11. aprīlī 18.00 – arheologa un būvpētnieka Ilmāra Dirveika vadībā (uz abiem pasākumiem visas vietas jau ir rezervētas). 25. aprīļa vakarā 18.00 pils vēstures lappuses būs apgūstamas muzeja gida stāstījumā, bet 26. aprīlī 12.00 ekskursiju vadīs arhitekts Reinis Liepiņš.

Vecāka gadagājuma vēstures un pils interešiem piedāvājam nākt uz pili 23. aprīlī – šajā dienā 10.00, 12.00 un 14.00 notiks ekskursijas tieši šai auditorijai.

24. aprīlī sadarbībā ar Latvijas Nedzirdīgo savienību muzejā notiks ekskursija ar zīmju tulkku, kas palīdzēs gida stāstījumu darīt saprotamāku cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem.

Ikmēneša nodarbībā ģimenēm ar bērniem (vecuma robežās starp 6 un 10 gadiem) aicināsim

↑ Rīgas pils remtera griestu
gleznojums. Foto: Valters Lācis

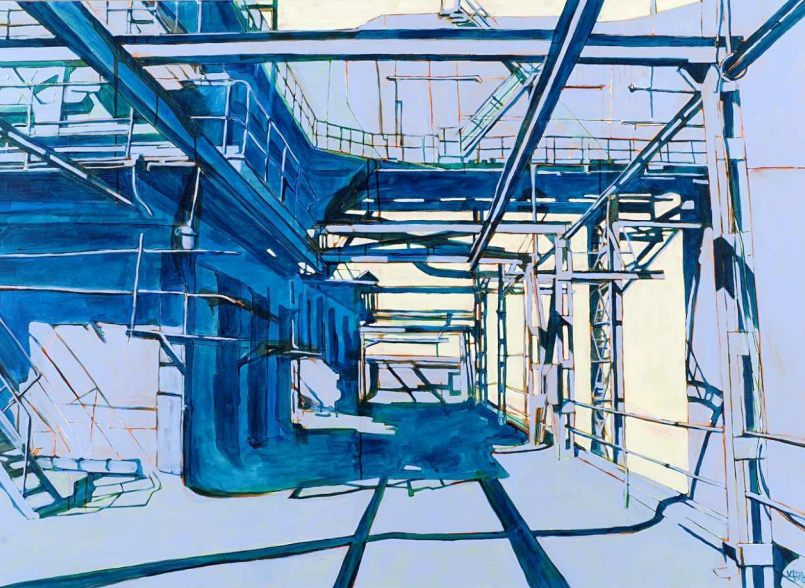
↓ Trauku sērija ar remtera
gleznojumu motīvu.
Foto: Jānis Puķītis

↓ LNVM grāmata "Brunči Latvijā".
Foto: Jānis Puķītis

Labas ziņas ir arī muzeja izdevumu cienītājiem. Sekojot lielajam pieprasījumam pēc pērn izdotās LNVM grāmatas "Brunči Latvijā 19. gs. – 20. gs. sākumā", nesen klajā laists tās papildmetiens (pieejams muzeja veikalā, cena 34 eiro). Turklāt grāmatas autore LNVM Etnogrāfijas nodaļas galvenā krājuma glabātāja Una Dževečka strādā arī pie nākamā izdevuma šajā tēmā – tas būs veltīts brunču audumiem.

Muzeja veikala piedāvājums papildināts arī ar jaunu, īpaši muzejam Rīgas pilī ražotu trauku sēriju: kafijas/tējas tasi un apakštasīti, deserta trauku un servējamo šķīvi. Traukus rotā nelieli augu raksti, un to izvēle nav nejauša. Uz traukiem redzamo zīmējumu izcelsme meklējama pils remtera 7,5 metrus augstajos griestos, kas pēc restaurācijas atklāti 16.–17. gadsimta izskatā. Restauratoru veiktajā priekšizpētē un rūpīgajā restaurācijas darbā slāni pa slānim atklājās bijušās mestra ēdamtelpas rotājumi, kas tagad skatāmi ikvienam pils apmeklētājam. Atnākot uz pili un ieejot remterī, aicinām pacelt skatu augšup – velvju krustpunktos redzami smalki gleznojumi: rozetes un ziedu motīvi. Daži no šiem elementiem ir nonākuši uz jaunajiem traukiem, kas apskatāmi un nopērkami veikalā, cena: 8,60–11,50 eiro. |

← Andra Vītoļņa glezna
"Stratēģisks objekts"

↑ Andris Vītoļiņš gleznu izstādes
"Industriālais laikmets" atklāšanā.
Foto: Polīna Korolova

Personības, pētniecība, 41 olekts Dauderos

LNVM Dauderos aprīlī aicinās baudīt personību darba augļus un godināt paveikto, tiks dota iespēja aktīvākām nodarbēm – tornī kāpšanai un talkas darbiem –, kā arī turpināsies pētnieciskais darbs.

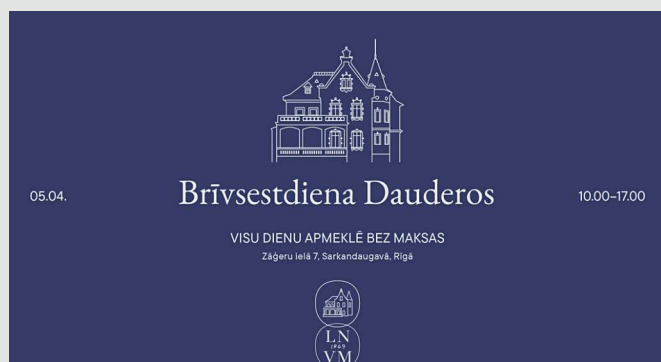
Līdz 20. aprīlim Dauderu nama Lielajā salonā būs apskatāma atklāta gleznotāja, Latvijas Mākslas akadēmijas profesora Andra Vītoļņa darbu izstāde "Industriālais laikmets". Tajā ietverti darbi, kas tapuši laikā no 2004. līdz 2016. gadam un kas tematiski iekļaujas muzeja mainīgo izstāžu ciklā par urbāni industriālo Sarkandaugavas vidi. Mākslinieks savulaik īpaši pievērsies industrializācijas vēsturisko procesu izpētei, tās attīstības gaitā radītiem objektiem un sistēmām. Izstādē eksponētajos darbos rūpīgs skatītājs ieraudzīs atsauces gan uz Sarkandaugavas, gan uz Rīgas industriālo vidi plašākā tvērumā. Andris Vītoļiņš dzimis 1975. gadā, absolvējis Latvijas Mākslas akadēmiju. Paralēli radošajam darbam no 2012. gada vadījis LMA Glezniecības nodaļu, darbojas arī kā izstāžu un citu mākslas projektu kurators. Izstādes apmeklējums iekļauts arī programmā "Latvijas skolas soma".

Ja Eiropas personību muzeju diena ir 4. aprīlī, tad Dauderu muzejā 5. aprīlī būs Brīvsestdiena, lai cildinātu aprīlī dzimušos jubilārus – Dauderu vēsturē zīmīgas personības: 205 gadi aprit alusdarītavas "Waldschlößchen" dibinātājam un mecenātam Johanam Dauderam un 170 gadi – Ādolfam fon Bingneram, kurš radīja modernāko alusdarītavu Baltijā un 19. gs. beigās uzcēla skaistāko savrupnamu Rīgā. Brīvsestdienā muzeja apmeklējums visu dienu būs bez maksas, un papildus nama un dārza apskatei varēs uzziņāt, ar ko saistīta izcelsme vārdam "Dauderi", kas iekļauts vairākos apkaimes vietvārdos un devis nosaukumu arī muzejam.

No 23. aprīļa Dauderu Lielajā salonā varēs baudīt citus mākslas darbus – Aigas Kalniņas personālizstādi "Mūžīgais pavasaris Nr. 2", kuras vadmotīvs ir "Ziedi kā mīlestības un laimes iemiesojums". Izstādē būs aplūkojamas 10 ziedu gleznas, kas tapušas akrila tehnikā uz audekla. Mīlestība pret ziediem māksliniecei veidojusies jau bērnībā – viņas tētis bijis ziedu audzētājs un tirgotājs. Vēlāk viņa studēja Jaņa Rozentāla mākslas skolā un Latvijas Mākslas akadēmijā, un vasaras praksēs tapušas daudzas ziedu studijas. Ziedi ir bijuši klātesoši arī mākslinieces vaļaspriekā – dziedot gan jauniešu, gan sievietu korī, gan lielajā kopkorī Dziesmu svētkos, kad ziedu vainagi ir neatņemama tērpa sastāvdaļa. Izstādes atklāšana – 23. aprīlī 16.00.

25. un 27. aprīlī plkst. 14.00 muzejs aicina interesentus muzeja gida vadībā doties īpašā ekskursijā "41 olekts virs Dauderu kāpas", kuras laikā varēs izzināt Dauderu dārza un parka vēsturi, kā arī uzkāpt 23 metrus (jeb 41 olekti) augstajā mākslīgo pilsdrupu-torņa skatu platformā. No tās paveras plašs skats uz visu Sarkandaugavas apkaimi pāri alusdarītavas ēku jumtiem, Daugavas un Mežaparka virzienā. Maksa par ekskursiju – 6 eiro, un tai vēlams pieteikties iepriekš, rakstot uz dauderi@lnvm.gov.lv vai zvanot 67392229, 67391780.

↓ 5. aprīļa Brīvsestdienas afiša

↑ Dauderos uzstādītās jaunās informatīvās norādes palīdz atrast ceļu uz muzeju. Foto: Ilze Brinkmane

↑ Skats ekspozīcijā “(Ne)zūdošais mantojums”. Foto: Jānis Puķītis

↑ Mākslīgās pilsdrupas Dauderu parkā. Foto: Jānis Puķītis

↑ Lielās Talkas afiša

↓ Aigas Kalniņas glezna “Pašportrets ar Bēlmesles puķīšu vainagu galvā”

Arī šogad visā Latvijā norisināsies Lielā Talka, un arī šogad LNVM Dauderi aicina aktīvos apkaimes iedzīvotājus, īpaši ģimenes ar bērniem un skolēnu grupas, palīdzēt uzpost dārza teritoriju. 26. aprīlī no 10.00 līdz 12.00 talkotāju ziņā būs sagrābt pērnā gada lapas, zarus, veikt puķu dobju mulčošanu (līdzī jāņem dārza cimdi un grābekļi). Pēc darba talkotājiem tiks piedāvāta bezmaksas ekskursija Dauderu namā, dārzā un parkā.

Dauderos norit arī ārēji neredzami procesi, to skaitā pētnieciskais darbs pie jaunas ekspozīciju zāles izveides, kas tematiski noslēgs nama 2. stāva stāstu par “(Ne)zūdušo mantojumu”. Jaunā ekspozīcija pievērsīsies tai Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma daļai, kas dažādās kolekcijās 20. gs. pārmaiņu gaitā ir saglabāta, taču palikusi anonīma – bez zināmas izcelsmes vai lietošanas vēstures. Daļa šo liecību ir piederējusi dzimtām un kopienām (t. sk. etniskajām, kā ebreji un vācbaltieši), kuras dažādu apstākļu, bieži vien 20. gs. politisko notikumu dēļ, neturpinās līdz mūsdienām. |

Aprīlis Tautas frontes muzejā

Aprīlī LNVM Tautas frontes muzejs aicinās uz Latvijas vēsturē nozīmīgai gadskārtai veltītu konferenci, nodarbībām maija svētku priekšvakarā, kā arī Ekskursiju sestdienu.

4. aprīlī Kultūras pilī “Ziemeļblāzma” risināsies Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas deklarācijas pieņemšanas 35. gadadienai veltītā konference “Baltijas pavasaris un latviskā griba”, ko organizē Latvijas Republikas Saeima, 4. maija deklarācijas klubs, LNVM Tautas frontes muzejs, atbalsta Vidzemes Augstskola, Rīgas dome un Konrāda Adenauera fonds.

Konferencē aicināti piedalīties Eiropas Savienības Tiesas tiesnese Ineta Ziemele, Vidzemes Augstskolas vadošais pētnieks Gatis Krūmiņš, Eiropas Komisijas priekšsēdētājas izpildvietnieks jautājumos par ekonomiku cilvēku labā Valdis Dombrovskis, Latvijas Vēstures un sociālo zinību skolotāju biedrības vadītāja Baiba Atmane u. c. Konferencēs ietvaros tiks diskutēts par Latvijas sociālekonomisko realitāti Neatkarības deklarācijas pieņemšanas priekšvakarā, Latvijas ekonomiskās transformācijas pieredzi un dalības Eiropas Savienībā ieguvumiem, kā arī tiks skarti dažādi ar deklarāciju saistīti juridiskie faktori.

← Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāti pēc Deklarācijas “Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu” pieņemšanas pie Augstākās Padomes ēkas. Centrā Dainis Īvāns. 1990. gada 4. maijs. Fotogrāfs nezināms. LNVM krājums

↑ Skolu audzēkņi Tautas frontes muzejā. Foto: Anna Zeibārte

← Latvijas Republikas Saeimas sagatavots vizuālais materiāls

Centrālais konferences runātājs būs viens no Neatkarības deklarācijas autoriem, vēlākais Latvijas Valsts prezidents Egils Levits, kurš uzstāsies ar lekciju “4. maija Neatkarības deklarācija kā fundamentāls latviešu nācijas valstsgribas akts un tā nacionālā, valststiesiskā un starptautiskā nozīme”. Konferenci vadīs Dainis Īvāns.

Uz konferenci tiks aicināti eseju konkursa “Mana balss par brīvību” dalībnieki. Tuvojoties 1990. gada 4. maija deklarācijas “Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu” pieņemšanas 35. gadadienai, konkursu 9.–12. klašu skolēniem organizēja LNVM Tautas frontes muzejs, biedrība “4. maija Deklarācijas klubs” un Latvijas Republikas Saeima.

Gaidot maija svētkus, laikā no 22. līdz 30. aprīlim Tautas frontes muzejs piedāvā vispārizglītojošām skolām muzeja apmeklējumu ar bezmaksas gidu. Skolēniem būs iespēja padziļināti iepazīties ar Neatkarības deklarācijas tapšanas gaitu, kā palīgu ņemot uzdevumus darba lapās.

26. aprīlī muzejā risināsies “Ekskursiju sestdiens”: divos laikos – 14.00 un 15.00 – interesentiem būs iespēja doties bezmaksas gida vadītās ekskursijās ekspozīcijā. |

← Skats ekskursiju sestdienā Tautas frontes muzejā. Foto: Anna Zeibārte

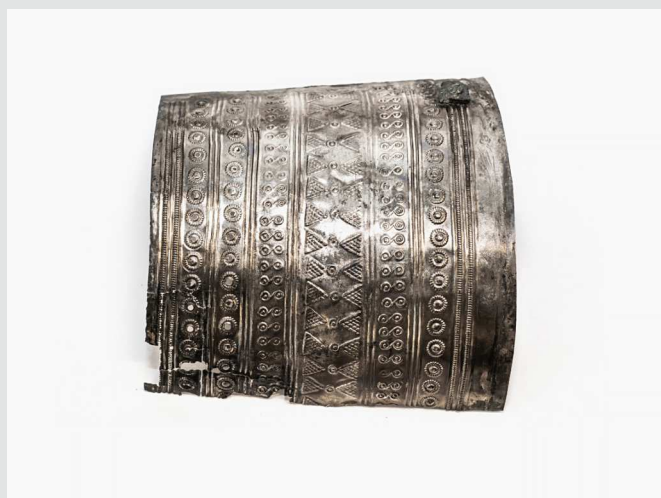
Greznis 8. gadsimta dzeramais rags

Gatavojoties ekspozīcijai “Straumējot laiku”, tika nolemts tajā iekļaut arī kādu unikālu priekšmetu – dzeramo ragu, kas 1983. gadā atrasts Bauskas tuvumā Čunkānu-Dreņģeru kapulaukā ar 8. gs. datējamā apbedījumā. Ar ko šis priekšmets ir īpašs?

Rags, guļot mālainajā zemē, bija saplacināts, ornamentētā sudraba plāksne un bronzas apkalumu daļas salūzušas daudzos atšķirīga izmēra un formas fragmentos. Labāk saglabāties bija dzeramā raga rokturis un uzgalis. Visu fragmentu virsma bija klāta ar nevienmērīgu korozijas uzaugumu un augsnes netīrumu kārtu. Uz plānāko bronzas apkalumu apakšējās virsmas bija redzams balts pārklājums, bet uz augšējās – melnas vielas slānis. Ķīmiskajā analizē noskaidrojās, ka baltā viela ir alvojums, bet melnā – darvu saturošs maisījums (ķīmiķe Anastasija Silava). Restaurācijas gaitā priekšmetu virsma tika tīrītas mehāniski ar dažāda veida instrumentiem un krabirstītēm, pasivētas, daļa pārlūzušo fragmentu salīmēta un pārklāta ar aizsargpārklājumu.

Čunkānu-Dreņģeru dzeramais rags ir lielākais un greznākais šāda veida atradums Latvijā. Dzeramā raga atveres diametrs bijis 102 mm, bet raga garums ap 350–400 mm. Apkalumi, rokturis un uzgalis darināti no bronzas. Augšmalu papildus rotāja 110 mm

↓ → Dzeramā raga fragmenti pēc restaurācijas. LNVN krājums.
Foto: Polīna Koroļova

← ↑ Dzeramā raga fragmenti pirms restaurācijas. LNVN krājums.
Foto: Polīna Koroļova

plata bagātīgi ornamentēta sudraba plāksne, sudraba platējums klājis arī rokturi. Rags atrasts ap 16 gadus veca pusaudža apbedījumā. Kapā līdzī doti divi šķēpi, kaujas nazis un šaurasmens cirvis, mirušajam uz rokas bijusi masīva trīsvidju aproce, bet apģērbs sasprausts ar rotadatu. Līdzdotie priekšmeti, kā arī ievērojamais kapa dziļums norāda uz apbedītā jaunekļa īpašo, augstāko stāvokli zemgaļu kopienā, kas dzīvojis Bauskas apkārtnē 8. gadsimtā.

Latvijas un Lietuvas arheoloģiskajā materiālā dzeramie ragi ar vienkāršu apkaltu augšmalu zināmi kopš 3. gadsimta. Īpaši raksturīgi tie bijuši kuršiem, kuru apbedījumos dzeramie ragi likti līdz 14. gadsimtam. Turpretī grezni rotāti dzeramie ragi ir ļoti reti atradumi, Latvijas teritorijā zināmi tikai seši, bet Lietuvā – 17. |

↑ Muzeja veikalā iegādājāmie LNVM Rakstu sērijas izdevumi.
Foto: Jānis Puķītis

↑ Muzikants Andrejs Planders taures skaņu iemūžināšanas procesā. Foto: Eduards Plankājs

↓ Trijkāju pods. 14. gs. beigas – 15. gs. LNVM krājums. Restaurācijas procesā un pēc restaurācijas.
Foto: Jānis Puķītis, Landa Lagzdīņa

Izdos LNVM Rakstu kārtējo sējumu

VKKF regulāro projektu konkursā Kultūras mantojuma nozarē atbalstīts projekts LNVM 2020.–2024. gada zinātnisko lasījumu nozīmīgāko pētījumu publikācijai kārtējā LNVM Rakstu izdevumā.

Tas sekmēs šo pētījumu izdošanu grāmatas formātā jau 2025. gadā. Krājumā iekļauti LNVM arheologu, etnogrāfu, numismātu un vēsturnieku pētījumi, kā arī ierastā LNVM notikumu hronika, kas fiksē arī muzeja paveikto attiecīgajos gados. Tā kā tas būs pirmais muzeja Rakstu sērijas izdevums pēc jaunās vizuālās identitātes ieviešanas, grāmatai būs arī jauns dizains, ko pēc “KID Design” izstrādātajām vadlīnijām attīstīs grāmatu mākslinieces Dita Pence un Anta Pence. |

Altenes trauka restaurācija

Topošajā muzeja ekspozīcijā “Livonijas pilis” būs skatāms arī viens no retajiem Livonijā lietotajiem trijkāju podiem (14. gs. beigas – 15. gs.), kas saglabājies līdz mūsdienām.

Šis trauks atrasts Altenes pilī, saplīsis daudzās lauskās un salīmēts atpakaļ kopā. Taču, aplūkojot to zem UV gaismas, zelta krāsa parādīja, ka tas ticis pārlietu noziests ar līmi. Lai trauku pilnībā atbrīvotu no nevēlamajiem uzdevumiem, LNVM restauratore leva Medne to pilnībā izjauc, notīrīja un salīmēja atpakaļ pēc mūsdienām atbilstošiem standartiem. |

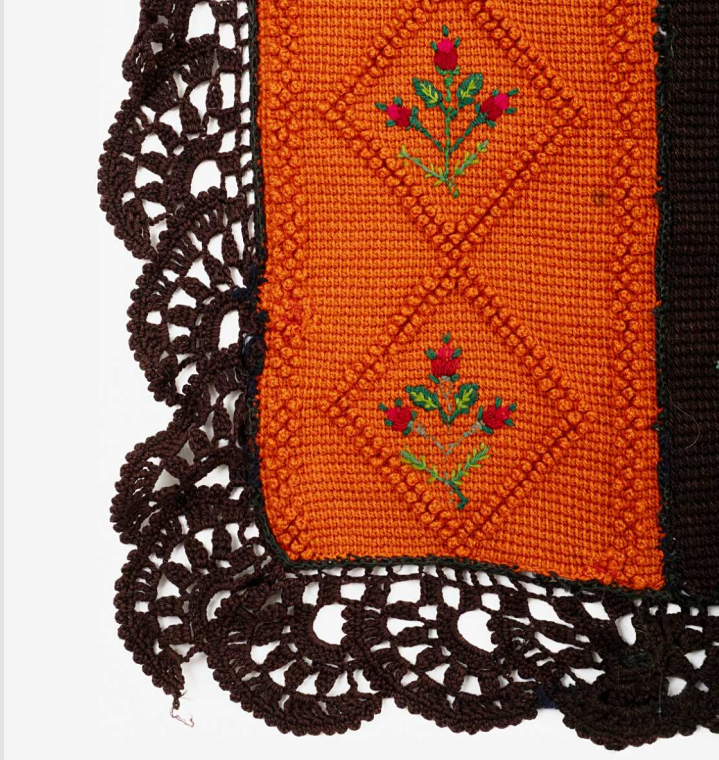
Kā skanēja viduslaiku mūzikas instrumenti?

Muzejā tapšanas procesā ir arī ekspozīcija “Livonijas pilis”, kas būs aplūkojama pils pagrabā un vēstīs par Livonijas pilīm un tās iemītniekiem. Tās satura veidošanai video tiek iemūžināta dažādu viduslaiku mūzikas instrumentu spēle.

Livonijas pilīs atrastos oriģinālos mūzikas instrumentus vai to fragmentus – kaula stabuli, vargānu, taures piemutni – varēs aplūkot eksponētus vitrīnā, bet ekrānā redzamais un ar austiņu palīdzību klausāmais video palīdzēs apmeklētājiem gūt priekšstatu, kāds bijis šo mūzikas instrumentu skanējums un kā varēja izskatīties to īpašnieki un spēlētāji. 12. februārī kopā ar operatoru Mārci Volfu paspējām noķert ziemas māti aiz villaines stūra Ropažu pilsdrupās un Lielās Juglas krastā, kur iefilmējām raga un koka taures spēli. Skanīgi un prasmīgi taures skandēja muzikants, folkloras draugu kopas “Trejasmens” vadītājs Andrejs Planders.

Šādi varēja izskatīties Livonijas iedzīvotājs 14. gs. Raga signāli līdzās karogiem atvieglāja kara spēka vienību savstarpējo saziņu un orientēšanos kara dunā, brīdināja par sabiedroto vai ienaidnieka spēku tuvošanos, bet medniekiem tie palīdzēja gan sazināties, gan ar troksni trenkt medījumu vēlamajā virzienā.

Drīzumā tiks iemūžināts arī vargāns (etnomuzikologs Valdis Muktupāvels), rata liras, lautas, dūdu, bungu un stabules saspēle (viduslaiku mūzikas ansamblis “Trakula” mūziķi – Līga Jeleviča, Māra Robežniece, Kaspars Indrēvics un Māris Jēkabsons) un pils kalpotāja vai gana kaula stabules skanējums (Emīls Zonne). Sekojiet aktualitātēm! |

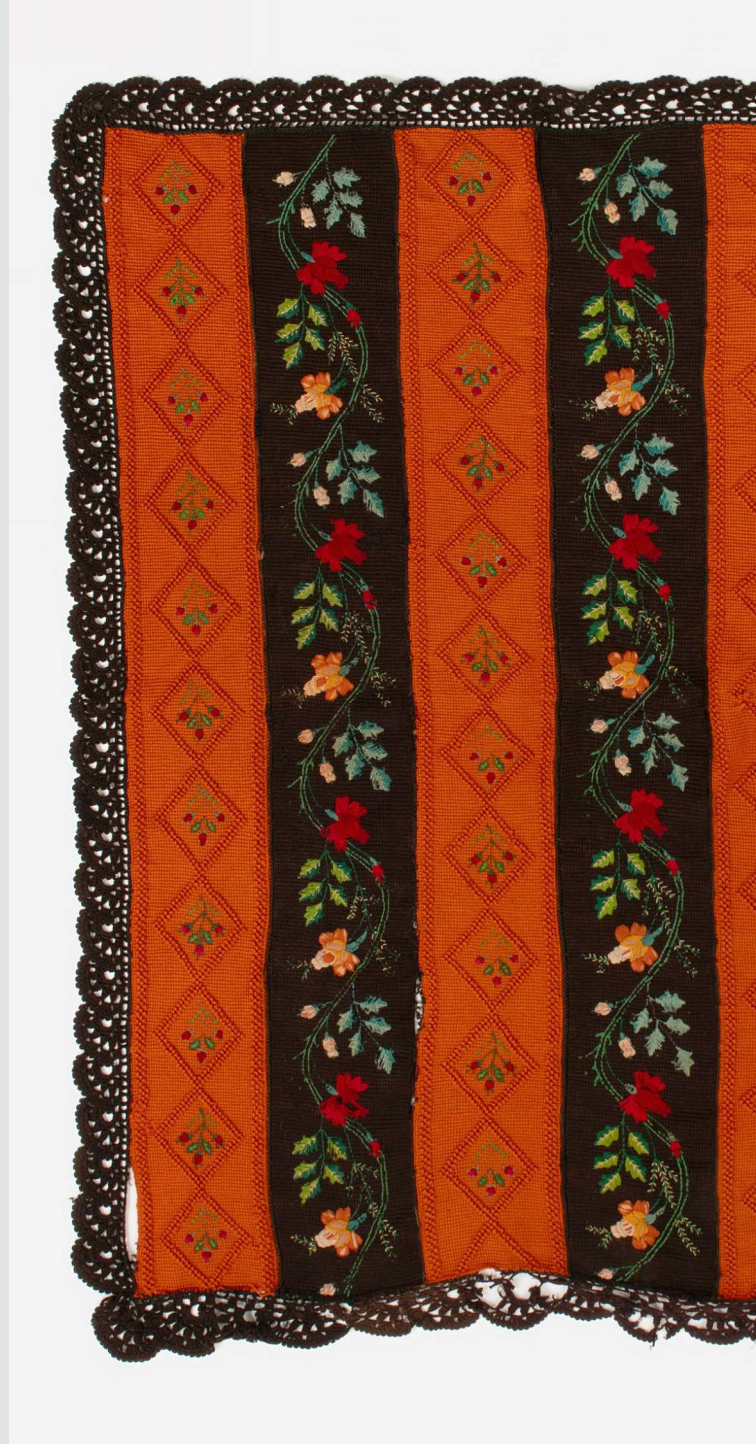
Tunēziskais tamborējums krāšņās krāsās

Gada sākumā LNVM saņēma dāvinājumu no Guntas Jansones – izcili skaisti dekorētu segu tunēziskajā tamborējumā. Apģērba un tekstila kolekcijā šī ir pirmā tamborētā sega no kādreizējā Kuldīgas apriņķa.

Kā stāstīja dāvinātāja Gunta Jansone, segu darināja viņas tēva māte Grieta Jansone (1881. g. Snēpeles pagasta “Jaunarāji” – 1971. g.) vai, iespējams, Grietas Jansones māsa, ikdienā saukta par “Ceļarāju tanti”. Grieta Jansone līdz 30 gadu vecumam dzīvojusi Kuldīgas apriņķa Snēpeles pagasta “Jaunarājos”, kur sega, visticamāk, arī darināta, vai, iespējams, viņa to darinājusi pēc precībām Turlavas pagasta “Maztepšās”, kur tolaik dzīvoja Jansonu ģimene. Vēlāk sega lietota Turlavas pagasta “Ceļarājos”. Bērnībā tur ciemojoties, Gunta Jansone segusies ar vecmāmiņas darinātām segām.

Grieta Jansone bijusi liela rokdarbu pratēja. Viņai bija seši bērni. 1949. gada 25. martā viņa kopā ar vīru Ādamu Jansonu izsūtīta uz Krieviju. Vīrs nomiris Sibīrijā, bet Grieta atgriezusies Latvijā 1956. vai 1957. gadā. Tikmēr segas glabājušās “Ceļarājos” pie viņas bērniem.

LNVM Apģērba un tekstila kolekcijā glabājas vairāk nekā 800 segu, no tām 27 ir tamborētas. Vairums tamborēto segu darinātas 19. gadsimta beigās un 20. gadsimta sākumā. Gultas segas darināšanas un rotāšanas ziņā bija vienas no krāšņākajām tekstilijām, kurās vērojamas dažādu tehniku un kompozīciju variācijas, spilgti parādot tā laika amatniecisko prasmju attīstību.

← ↑ Sega. Kuldīgas apriņķa Snēpeles pagasta “Jaunarāji”. 20. gs. sākums. Vilna. LNVM krājums. Foto: Jānis Puķītis

Tunēziskā tamborējuma (arī Tunisijas vai tunēziešu) segas izceļas ar grezno kompozicionālo risinājumu: tamborējums tiek papildināts ar izšuvumu. Tās darinātas ar īpaši garu tamboradatu no garenvirzienā tamborētām joslām, izmantojot divu kontrastējošu krāsu dzijas. Tamborējuma biežais, blīvais un nestaipīgais pamats ir labi piemērots izšūšanai. Jauniegūtā sega atšķiras ar to, ka izšuvums veikts tikai ar klājošiem dūrieniem, kā arī izšūtas abu veidu joslas, veidojot akcentus ar atšķirīgu izšuvuma kompozīciju.

Pateicamies Guntai Jansones kundzei par dāvinājumu! |

↑ Latvijas PSR Nopelniem bagātā kolektīva, Tautas deju ansambļa "Liesma" vimpelis. 1970. gadu 2. puse – 1980. gadi. LNVK krājums

↑ Latvijas PSR Kinoamatieru biedrības vimpelis. 1970. gadi. LNVK krājums

↑ Līvānu stikla fabrikas vimpelis. 1970. gadi. LNVK krājums

↑ Vimpelis rallijam kolhozā "Uzvara". LNVK krājums

↑ Talsu rajona Ģibuļu ciema kolhoza "Draudzība" vimpelis. LNVK krājums

↑ Hoķeja kluba "Rīgas Dinamo" vimpelis. 1980. gadi. LNVK krājums

1970.–90. gadu vimpelu raibums

Šogad LNVK krājums papildināts ar virkni 1970.–90. gadu vimpelu, kas kalpo kā sava laikmeta atspoguļotāji un vēstures stāstnieki, ļaujot ielūkoties dažādās tā laika norisēs kultūrā, sportā, saimniecībā, ražošanā un citās darbības sfērās.

Vimpelu lietošanas un pasniegšanas tradīciju pirmsākumi meklējami Romas impērijas laikā, kad šos mazos karodziņus izmantoja armijā kā atpazīšanas zīmi starp leģioniem, lai kaujas laukā varētu vieglāk un ātrāk noteikt, kurš ir savējais, bet kurš – ienaidnieks. Savukārt viduslaikos bruņinieki tos demonstrēja piestiprinātus pie šķēpiem kā dzimtu pārstāvniecības simbolu. Vēlākos laikos vimpeli kā identificējoši karodziņi plīvoja kuģu mastos, norādot piederību valstij.

Laika gaitā vimpelu nozīme un funkcijas ievērojami paplašinājās, un tos sāka izmantot dažādās cilvēku darbības jomās. Piemēram, padomju okupācijas laikā ļoti populāri bija apbalvojuma vimpeli, kurus pasniedza labākajiem strādniekiem lauksaimniecībā, zvejniecībā, rūpniecībā, celtniecībā un citās tautsaimniecības nozarēs par augstiem darba sasniegumiem padomju saimniecību, kolhozu un uzņēmumu ietvaros, uzskatot, ka jebkurš komandas pasākums, vai tās būtu dažādas viktorīnas, sacensības sportā vai kādā citā aktivitātē, ir interesantāks un aizraujošāks, ja uzvarētājs saņem balvu, pat tik simbolisku kā vimpelis. |

→ Valsts elektrotehniskās fabrikas (VEF) vimpelis. 1980. gads. LNVK krājums

↓ Latvijas Olimpiskās komitejas vimpelis. 1990. gads. LNVK krājums

→ Latvijas pirmās Olimpiskās dienas vimpelis. LNVK krājums

← ↑ Skati skolotāju infodienā
13. martā. Foto: Jānis Puķītis

↓ Skolotāju aptaujas anketu
rezultāti

Infodiena skolotājiem, nodarbības skolēniem

Pavasara brīvlaikā LNVN piedāvāja pedagogiem un skolēniem tomēr neaizmirst par mācību procesu un aicināja viesoties muzeja telpās Rīgas pilī.

12. un 14. martā skolēniem bija iespēja apmeklēt izziņošanas nodarbības: “Rīgas pils. Laiks un iemītnieki” (7.–12. klasēm) un “Iepazīsti Rīgas pili!” (1.–6. klasēm).

13. martā Rīgas pilī pulcējās vēstures, sociālo zinību un citu priekšmetu skolotāji – te rēja ikgadējā informatīvā diena, kuras laikā muzeja pārstāvji iepazīstināja ar muzeja piedāvājumu skolām 2025. gadā. LNVN Izglītības un komunikācijas departamenta vadītājas Astrīdas Burbickas stāstījumā pedagogi uzzināja par klātienē piedāvājumu LNVN darbības vietās. Muzejpedagoģe un mājaslapas administratore Ilze Miķelsone stāstīja par muzeja virtuālo resursu krātuvē esošajiem materiāliem kā palīgiem mācību procesa dažādošanā, bet LNVN direktora vietnieks zinātniskajā darbā Toms Ķikuts – par muzejā topošo ekspozīciju “Straumējot laiku”. Infodienas noslēgumā dodoties ekskursijā restaurētajās pils telpās, pasākuma dalībniekiem bija iespēja aplūkot arī topošo nodarbību telpu “Izziņas bēniņi”.

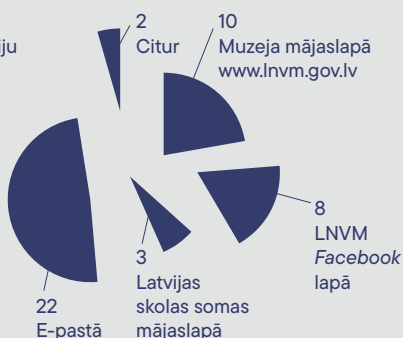
Pedagogi tika aicināti arī sniegt atgriezenisko saiti un izvērtēt sadarbību ar muzeju, aizpildot anketu ar 13 jautājumiem. Atbildes liecināja, ka populārākie informācijas iegūšanas veidi par muzeja

piedāvājumu ir e-pasts, muzeja mājaslapa un Facebook lapa. Kādu no LNVN piedāvātajām nodarbībām kopā ar skolēniem bija apmeklējuši 57 % atbildētāju, par iecienītākajām nosaucot “Viduslaiku bruņiniekus”, nodarbību izstādē “Satversme 100+”, “Gatavošanos eksāmenam”, un kopumā novērtēja nodarbības kā kvalitatīvas. Muzejs tiek izvēlēts kā vieta nodarbībai šo kritēriju dēļ: atbilstība mācību programmai, pieejamība, iespēja priekšmetu apskatīt dzīvē un paplašināta informācijas pieejamība (zinoši gidi). Apmeklējot muzeju, priekšroka tiek dota muzejpedagoģa vadītai nodarbībai, dažādiem variantiem un skolēnu patstāvīga, individuāla darba organizēšanai muzejā. Par noderīgākajām metodēm nodarbībās muzejā tika atzīta darba lapu aizpildīšana, lomu spēles un situācijas analīze, spēles un viktorīnas un digitālo tehnoloģiju izmantošana. Aicināti sniegt ieteikumus muzejam par piedāvājuma uzlabošanu skolām, respondenti uzsvēra, ka nepieciešams turpināt jau iesāktu darbu un sadarbību ar skolotājiem; kā ieteikumi tika minēti: iekļaut sacensības elementus, vairāk izmantot modernās tehnoloģijas, palielināt informācijas daudzumu sociālajos medijos, paredzēt bezmaksas vai samazinātas maksas apmeklējuma iespējas u. c. Lūgti nosaukt šķēršļus muzeja apmeklējumam, lielākā daļa pedagogu minēja, ka tādu nav, bet daži uzsvēra transporta izmaksas un tā nepieejamību, noslogotību skolā u. c.

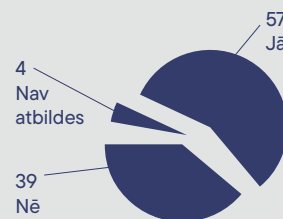
Rezumējot respondentu atbildes, var secināt, ka skolotāji ir apmierināti ar līdzšinējo sadarbību ar muzeju – gan ar muzeja piedāvājumu skolām, gan nodarbību tēmām, gan nodarbībās izmantotajām metodēm. Paldies skolotājiem par atbildēm un ieteikumiem – tie palīdzēs uzlabot departamenta darbu! |

Kā jūs iegūstat informāciju par LNVN piedāvājumu un aktualitātēm? (dati skaitļos)

0 LNVN Instagram lapā

Vai jūs jau esat apmeklējis kādu no LNVN piedāvātajām nodarbībām kopā ar skolēniem? (dati procentos)

Vai pirmo reizi apmeklējāt LNVN semināru? (dati procentos)

Vēsturnieku sarunas Rīgas pilī

18. februārī izdevniecība “Aminori” un Latvijas Nacionālais vēstures muzejs rīkoja vēsturnieku sarunas Rīgas pilī.

Vēstures rakstīšana un uzrakstītā uztvere sabiedrībā ir tēma, kas aptver gan vēstures kā zinātnes problēmas, gan nācījas pieredzes un šī brīža dienaskārtību, gan arī dažādas versijas par aktuālo un vēl darāmo.

Atskatoties uz izdevniecībā “Aminori” izdotās grāmatu sērijas “Latvijas vēstures mīti un versijas” tapšanu (kopš 2020. gada iznākušas astoņas grāmatas), žurnālists Māris Zanders sarunājās ar vēsturniekiem par vēstures rakstīšanas tendencēm. Vai vēstures var būt dažādas? Vai mums ir priekšstats, kāds ir Latvijas sabiedrības zināšanu līmenis par vēsturi un ko tas liecina? Kurus Latvijas vēstures jautājumus ir visgrūtāk atgūt no “mītu zonas”? Vai vēstures zinātnē ir aktuāli trendi un pieskaņošanās pasūtījumi? Ko šobrīd rakstām un rādām Latvijas vēsturē?

Sarunās piedalījās vēsturnieki Andrejs Gusačenko, Gatis Krūmiņš, Toms Ķencis, Andris Levāns, Mārtiņš Mintauris, Nadežda Pazuhina, Jānis Šiliņš, Andris Šnē un Toms Ķikuts. |

↑ Skati vēsturnieku sarunās Rīgas pilī. Foto: Valters Kірšteins

→ Pēc diskusijas bija iespēja iegādāties sērijā “Latvijas vēstures mīti un versijas” iznākušās grāmatas

Muzeja darbinieki ārpusmuzeja pasākumos

Gada sākumā LNV M arheologi smēlās zināšanas un pieredzi vairākos nozares pasākumos, kur dalījās arī savu pētījumu rezultātos, bet par muzeja piedāvājumu Rīgas gidiem stāstīja Izglītības un komunikācijas departamenta vadītāja.

15. februārī Ventspils muzeja rīkotā pasākuma "Viduslaiku lasījumi" ietvaros viduslaiku vēstures interesentiem bija iespēja iepazīties ne tikai ar viduslaiku amatniekiem (kaula un raga apstrādes meistarību, vairogu meistarību) un viņu produkciju, bet arī klausīties izglītojošas un aizraujošas populārzinātniskas lekcijas par zvēriņu un cilvēciņu viduslaiku sadzīvē – viduslaiku bestiārijiem, plēsīgo putnu medībām utt. Lasījumos piedalījās arī LNV M Arheoloģijas nodaļas krājuma glabātājs Eduards Plankājs – viņa referātā "Zobi, kas kož, un zobi, kas sargā: dzīvnieku zobu piekariņi vēlā dzelzs laikmeta un viduslaiku apbedījumos un dzīvesvietās" klausītāji tika iepazīstināti ar jaunākajām zooloģijas atziņām par to, no kādu dzīvnieku zobiem piekariņi tikuši darināti un kāda varētu būt bijusi to izgatavotāju un nēsātāju motivācija.

Savukārt 6. martā Turaidas muzejrezervātā, pagasta magazīnā notika seminārs "Gaujas lībiešu mantojuma izpēte 21. gadsimtā: starpdisciplināras metodes vēstures izpētē", kas klausītājiem ļāva iepazīties ar pēdējos trīs gados veiktajiem pētījumiem un

dažādām inovatīvām Gaujas lībiešu mantojuma izpēti pielietotajām pētniecības metodēm. Referentu vidū bija arī LNV M arheologi. Arheoloģijas departamenta galvenā krājuma glabātāja Alise Gunnarssone prezentēja referātu "Gaujas lībiešu pārtikas ieguve un tās atstātās pēdas", daloties ar iepriekšējā gadā veiktās Turaidas apkārtnes putekšņu un ogļu mikroatlieku analīzes rezultātiem: Roču purvā iegūtais materiāls liecina par lībiešu ierašanos apkārtnē 10. gs. un strauju vides pārveidošanu, izmantojot līgumu zemkopību. Krājuma glabātājs Eduards Plankājs nolasīja referātu "Gaujas lībiešu apbedījumu un Turaidas pils zooloģiskais materiāls jaunāko pētījumu gaismā".

Alise Gunnarssone piedalījās arī Latvijas Universitātes 83. starptautiskās konferences sekcijā "Starpdisciplināri pētījumi par Vikingu laikmetu Latvijā" 14. martā, uzstājoties ar prezentāciju par pēdējo gadu atklājumiem 10.–13. gs. Gaujas un Daugavas lībiešu diētas izpētē. Lībiešu trauku un putekšņu analīzes ir atvēršas jaunu perspektīvu un sniedz atbildes uz sen uzdotiem jautājumiem. Jaunākie putekšņu dati rāda minimālu rudzu lietošanu gan Gaujas, gan Daugavas lībiešu apdzīvotajās teritorijās, savukārt trauku analīzes liecina par spēcīgu uzsvāru uz zivju ēdieniem.

19. martā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) notika RPA "Rīgas investīciju un tūrisma aģentūras" un kultūras nozares kolēģu rīkots informatīvs pasākums Rīgas gidiem. Pasākumā varēja uzzināt par aktualitātēm Rīgas pilsētā, LNB piedāvājumu tūristiem, Latvijas Okupācijas muzeja piedāvājumu un aktualitātēm. Par Latvijas Nacionālā vēstures muzeja piedāvājumu, kas būtu aktuāls ārvalstu viesiem, stāstīja LNV M izglītības un komunikācijas departamenta vadītāja Astrida Burbicka. |

↑ Astrida Burbicka informatīvajā pasākumā Rīgas gidiem stāsta par LNV M piedāvājumu 2025. gadā

↓ "Viduslaiku lasījumi" Ventspils muzejā afiša

→ Skati seminārā "Gaujas lībiešu mantojuma izpēte 21. gadsimtā: starpdisciplināras metodes vēstures izpētē". Uzstājas Alise Gunnarssone un Eduards Plankājs. Foto: Maira Dudareva

VENTSPILS MUZEJS AICINA

Viduslaiku lasījumi

12-16
2025. GADA 15. FEBRUĀRĪ

PAR ZVĒRIEM UN CILVĒKIEM VAI ZVĒRISKAIS UN CILVĒCISKAIS
GUNTA DEĢE, ANDRIS LEVĀNS, ARMANDS VIJUPS,
ARTIS SVECE, EDUARDS PLANKĀJS

Februāris

2.02.

1920. gada 2. februārī zviedru anatoms Gastons Bakmanis nolāsija Latvijā pirmo anatomijas lekciju. Arī šogad Rīgas Stradiņa universitāte Medicīnas vēstures institūts kopā ar RSU Anatomijas muzeju aicināja kolēģus un draugus šo īpašo dienu atzīmēt kopā – šoreiz Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā atjaunotajā Rīgas pilī. Ar pils un muzeja vēsturi iepazīstināja LNVM Izglītības un komunikācijas departamenta vadītāja Astrīda Burbicka. Foto: RSU Anatomijas muzejs

5.02.

Biedrība "LabFutura" draugiem no Ukrainas un Latvijas bija organizējuši ceļojumu cauri laikam – uz atjaunoto Rīgas pili, lai apskatītu to iepriekš neredzētā veidolā. Foto: LabFutura

8.02.

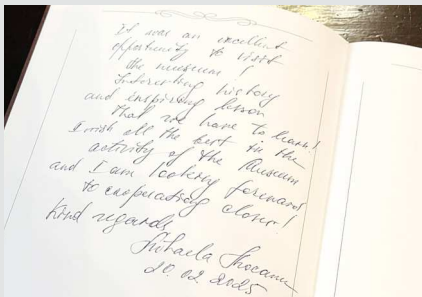
Rīgas pilī divas ekskursijas kuplam interesentu pulkam vadīja LNVM Viduslaiku, jauno un jaunāko laiku vēstures pētniecības nodaļas vadītājs Imants Cīrulis. Foto: LNVM

18.02.

Rīgas pilī risinājās LTV1 erudīcijas spēles "Gudrs, vēl gudrāks" filmēšana, kurā āķīgus jautājumus uzdeva IKD muzejpedagoģi Elza Skutāne (attēlā) un Kristaps Kalējs. Foto: LNVM

20.02.

Dauderos viesojās Moldovas Republikas vēstniece Latvijā Mihaela Moku (Mihaela Mocanu), lai ne tikai aplūkotu Josifa Elgurta darbu izstādī "Ziema. Sarkandaugava" (Kišiņeva ir mākslinieka dzimtā pilsēta), bet arī apskatītu muzeja pamatekspozīciju. Līdzās tam tika pārrunātas iespējas sadarbībai mākslas un kultūras jomā. Foto: Viola Ozoliņa

21.02.

Rīgas pilī tika filmēta raidījuma "Tutas lietas" epizode. Foto: LNVM

21.02.

Rīgas pilī viesojās Ukrainas bērnu un jauniešu grupa no Čerņihivas. Ekskursiju pilī vadīja IKD vadītāja Astrīda Burbicka. Foto: LNVM

22.02.

LNVM Dauderi aicināja interesentus bez maksas apskatīt ēku, muzeja pamatekspozīciju, kas vēsta par nama daudzveidīgo vēsturi, kā arī iepazīties ar ekspozīcijas "(Ne)zūdošais mantojums" jauno papildinājumu par karā zaudēto, tai skaitā gleznotāja Vilhelma Purviša gleznu kolekcijas likteni. Šo iespēju izmantoja kopskaitā 80 muzeja apmeklētāji. Foto: Olga Miheloviča

25.02.

Muzejā pieredzes apmaiņas brauciena ietvaros Latvijā viesojās Herdera institūta Marburgā speciālisti – institūta direktors Dr. Pēters Haslingers, direktora vietnieks Dr. Jirgens Varmbrunns, attēlu arhīva un Zinātnisko kolekciju nodaļas vadītājs Dr. Dītmars Pops, Dokumentu kolekcijas nodaļas vadītāja Dr. Elke Bauere un attēlu arhīva speciāliste Dr. Agnese Bergholde-Volfa. Kopā ar institūta kolēģiem LNVM viesojās arī Dr. Jānis Krēslis no Stokholmas. Krātuvē Pulka ielā sarunas centrā bija darbs ar latviešu trimdas krājuma materiāliem, krājuma saglabāšanas pieredze un iespējamās nākotnes sadarbības, savukārt Rīgas pils apskate rosināja sarunas par jau paveikto izcilā arhitektūras un vēstures pieminekļa restaurācijā un vēl paveicamo muzeja pētnieciskā veikuma pieejamības paplašināšanā. Foto: LNVM

26.02.

Muzejs piedāvāja trīs ekskursijas senioriem – izvēloties sev tīkamu laiku, vecāka gadagājuma cilvēki tika iepazīstināti ar Rīgas pils vēsturi un telpām. Attēlā: ekskursiju vada muzejpedagoģe Santa Cerbule. Foto: LNVM

Marts

3.03.

Rīgas pili LNVm pārstāvji Toms Ķikuts un Astrīda Burbicka tikās ar Latvijas Nedzirdīgo savienības viceprezidentu Ivaru Kalniņu un pārstāvi Brigitu Lazdu, lai pārrunātu jautājumus, kas attiecas uz cilvēku ar īpašām vajadzībām – nedzirdīgo, vājdzirdīgo – prasību ievērošanu muzejā Rīgas pili: gan patlaban, gan topošo ekspozīciju kontekstā. Muzeja un LNS pārstāvji vienotās par tuvākajiem plāniem: video zīmju valodā veidošanu un ekskursijas ar zīmju tulku organizēšanu. Foto: LNVm

5.03.

Programmas "Latvijas skolas soma" ietvaros ar LNVm telpām Rīgas pili iepazīnās Mores pamatskolas 9.a klases skolēni un skolotāji. Kā sacīts pamatskolas ierakstā Facebook, "Šāda veida ekskursijas sniedz ne tikai izglītojošu pieredzi, bet arī iespēju dziļāk izprast Latvijas kultūras un vēsturisko mantojumu, kas ļauj bagātināt izglītības procesu un attīstīt skolēnu zināšanas par Latvijas vēsturi." Foto: Mores pamatskola

7.03.

Par Rīgas pils restaurācijas niansēm varēja uzzināt ekskursijā, ko vadīja arhitekte, Rīgas pils kastelas pārbūves un restaurācijas projekta līdzautore, būvdarbu autoruzraudze Ilona Markuse. Foto: LNVm

11.03.

LNVm telpās Rīgas pili notika Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāta sēde. Foto: LNVm

13.03.

Skolotāju infodienā pili viesojās arī Rīgas Daugavgrīvas pamatskolas skolotāji, kuri piedalījās nodarbībā "Rīgas pils. Laiks un iemītnieki" un atstāja šādu atsauksmi: "Liels paldies muzeja Izglītības un komunikācijas departamenta vadītājai Astrīdai Burbickai par uzņemšanu un lieliskajam, zināmajam nodarbības vadītājam Kristāpam Kalējam!". Foto: Rīgas Daugavgrīvas pamatskola

15.03.

Ekskursija muzeja gida vadībā Dauderos pulcēja dažāda vecuma apmeklētājus; prieks, ka to vidū aizvien vairāk ir ģimeņu ar bērniem. Ekskursantiem bija iespēja Dauderu vadītājas Olgas Mihelovičas vadībā gan iepazīt ekspozīcijas nama divos stāvos, gan kopā izstaigāt arī Dauderu dārzu un parku. Foto: Ilze Brinkmane

19.–20.03.

Programmas "Latvijas skolas soma" ietvaros Dauderus apmeklēja Rīgas Kultūru vidusskolas 6. klases skolēni, lai iepazītos ar ekspozīciju un meklētu informāciju starpdisciplinārai mācību priekšmetu apgūvei. Muzejpedagoģiskā nodarbība bagātināja skolēnu zināšanas arī kultūrvēsturē. Foto: Gunta Krūzmane

20.03.

Iepazīties ar Dauderu muzeju un neredzētām lietām ieradās arī Montesori pamatskolas "Rīgele-S" audzēkņi un kopā ar audzinātāju teica paldies par jaunām zināšanām. Foto: Ilze Brinkmane

25.03.

Ekskursiju ienākošā tūrisma operatora "Via Hansa Riga" darbiniekiem Rīgas pili vadīja IKD vadītāja Astrīda Burbicka. Foto: LNVm

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS

Rīgas pils
Pils laukums 3, Rīga, LV-1050
Tālr. 67221357
E-pasts: info@lnvm.gov.lv
lnvm.gov.lv
emuzejs.lnvm.lv
 LNVMuzejs

Krātuve
LNVM krājums, speciālisti, administrācija
Pulka iela 8, Rīga, LV-1007
Tālr. 67223004
E-pasts: pasts@lnvm.gov.lv
lnvm.gov.lv

Tautas frontes muzejs
Vecpilsētas iela 13/15, Rīga, LV-1050
Tālr. 67224502
E-pasts: tfm@lnvm.gov.lv
 LNVMTautasfrontesmuzejs

Dauderi
Zāģeru iela 7, Rīga, LV-1005
Tālr. 67392229; 67391780
E-pasts: dauderi@lnvm.gov.lv
 LNVMDauderi

EKSPOZĪCIJAS UN IZSTĀDES

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs

- Izstāde "Pazaudēts un atrasts"
- Izstāde "Toreiz un tagad"
- Rīgas pils apskates maršruts (arī audiogidā app.lnvm.lv)

Tautas frontes muzejs

Pastāvīgā ekspozīcija:

- Atmoda-LTF-neatkarība
- Parlamentārā revolūcija

- Ceļojošās izstādes:
- "Es, tu, mēs demokrātijā. Sabiedrības līdzdalība demokrātiskajā Latvijā (1918-1990-šodien)"
Ogres Valsts ģimnāzijā
22.-25.04.
 - "Mēs, tauta"
Rīgas Valda Avotiņa pamatskolā
24.-30.04.
 - "Patiesība par Lielvārdes jostu?"
Rīgas Valsts klasiskajā ģimnāzijā
28.04.-9.05.

Dauderi

- Pastāvīgā ekspozīcija:
- Bingneru villas kungu istaba
 - Kārļa Ulmaņa darba kabinets
 - Dauderu nama liktenis padomju periodā un tapšana par muzeju
 - "(Ne)zūdošais mantojums"
 - "Karā zaudētais mantojums"
 - Līdzņemtais mantojums
 - Latvijas apliecināšana trimdā
 - Kolekcionāra kabinets
 - Savrupnama neredzamā puse – virtuve

Pastāvīgā izstāde:

- Interjera un sudraba priekšmeti no Gaida Graudiņa kolekcijas

- Izstādes:
- Andra Vītoļiņa gleznu izstāde "Industriālais laikmets"
26.02.-20.04.
 - Aigas Kalniņas izstāde "Mūžīgais pavasaris Nr. 2"
23.04.-01.06.

eMuzejs

LNVM digitālo resursu krātuve emuzejs.lnvm.lv

- Gadsimta stāsti
- Gadsimta albums
- Galerijas un interaktīvie resursi
- Video un audio
- Pētījumi un izdevumi
- Skolām un ģimenēm

Izmaiņas muzeja darba laikā Lieldienās:

Rīgas pils:
17.04. 10.00-17.00
18.04. slēgts
19.04. 10.00-17.00
20., 21.04. slēgts

Dauderi:
17.04. 10.00-16.00,
18.04., 20.04., 21.04. slēgts
30.04. 10.00-16.00.

Tautas frontes muzejs:
17.04. 10.00-16.00
18.04., 19.04. slēgts